

Mišakai energetinės krizės akivaizdoje

Dr. Albinas Tebėra,

Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija

2022 04 28

Miškai karo, energetinės krizės,
klimato kaitos, privačių interesų
akivaizdoje

Visuomenės informavimo apie miškininkystės aktualijas specifika (1)

Pastarąjį dešimtmetį gyvename vykstančio keistoko *Miškininkystės „SPEKTAKLIO“* aplinkoje:

- ❑ *Tuo pačiu metu vyksta keli vaidinimai. Yra keli scenarijaus autoriai, keli režisieriai, daug aktorių, dar daugiau žiūrovų,*
- ❑ *„SPEKTAKLYJE“ vyrauja dvi spalvos – balta ir juoda,*
- ❑ *Joms pagrįsti pasitelkiamos emocijos. Faktams ir logikai vietos neatsiranda*

Visuomenės informavimo apie miškininkystės aktualijas specifika (2)

Kas yra šis „SPEKTAKLIO“ variklis ?

- Privatūs interesai*

Kur veda šis „SPEKTAKLIS“?

- Į niekur ...*
- Į ilgą neproduktyvų pozicinį karą ...*

Visuomenės informavimo apie miškininkystės aktualijas specifika (3)

Nepaisant šių keistų aplinkybių nagrinėjamos svarbios temos:

- Klimato kaita*
- Bioįvairovės apsauga*
- Miško išteklių naudojimo intensyvumas*

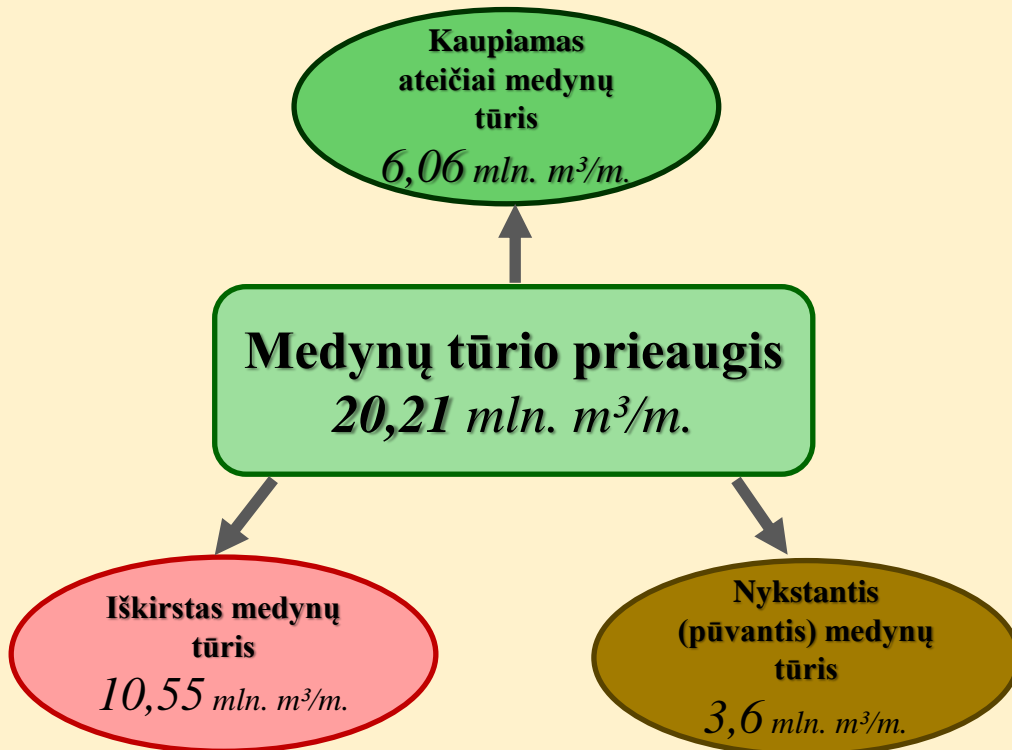
Visuomenės informavimo apie miškininkystės aktualijas specifika (4)

Prasidėjęs karas, energetinė krizė, spartėjanti klimato kaita reikalauja naujų sprendimų:

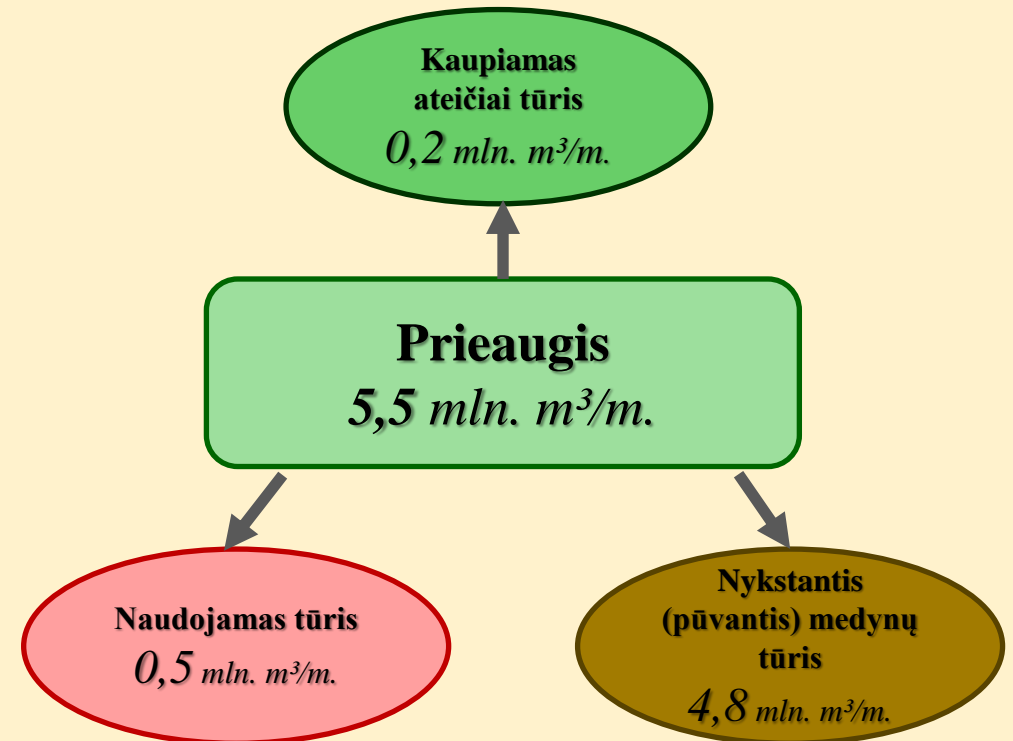
- ❑ *Stabdyti „SPEKTAKLĮ“*
- ❑ *Miško išteklius tvarkyti vadovaujantis pagrįstais sprendimais*

Lietuvos miškų išteklių tūrio prieaugio ir jo naudojimo balansas (1)

Medynų (stiebų su žieve) tūrio
prieaugio ir jo naudojimo
balansas

Medžių šakų ir kelmų bei
trako ir pomiškio (medienos su žieve) tūrio
prieaugio naudojimo balansas*

Lietuvos miškų išteklių tūrio prieaugio ir jo naudojimo balansas (2)

Medynų (stiebų, šakų ir kelmų bei trako ir
pomiškio medienos ir žievės) tūrio
prieaugio ir jo naudojimo balansas

Kaupiamas
ateičiai tūris

6,3 mln. m³/m.

Medynų tūrio prieaugis

25,7 mln. m³/m.

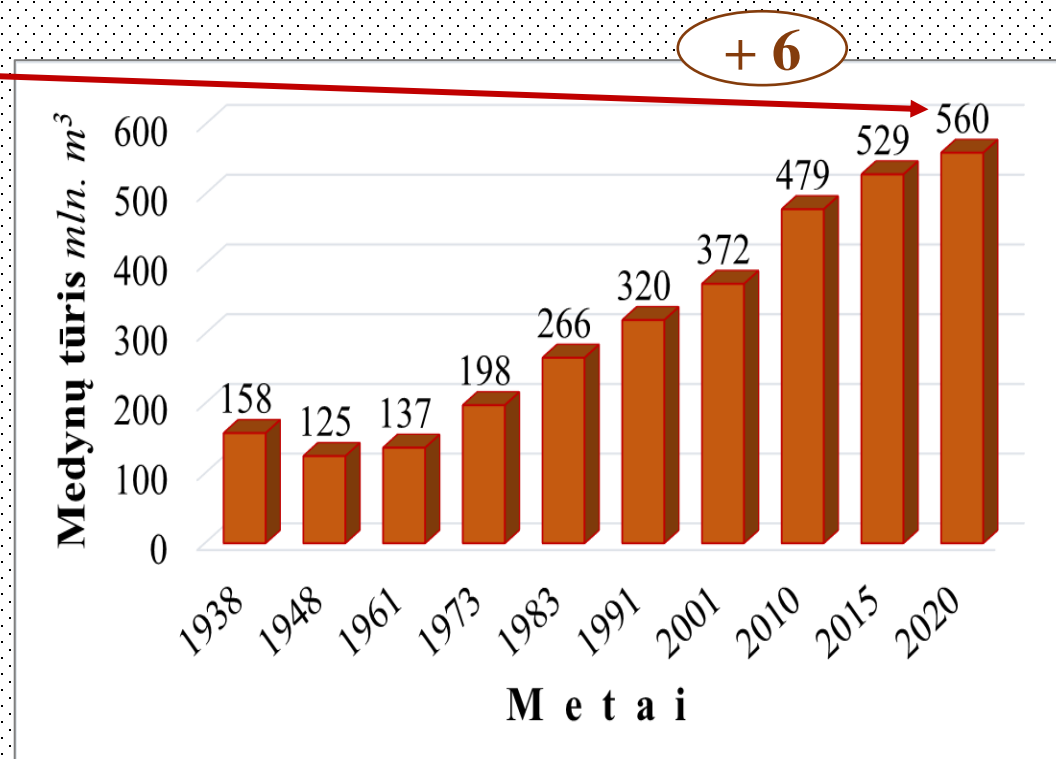
Iškirstas tūris

11,0 mln. m³/m.

Nykstantis
(pūvantis) tūris

8,1 mln. m³/m.

Lietuvos miškų visų medynų tūrio kaita

Lietuvos miškų išteklių tūrio prieaugio ir jo naudojimo balansas (1)

Medynų (stiebų, šakų ir kelmų bei trako ir
pomiškio medienos ir žievės) tūrio
prieaugio ir jo naudojimo balansas

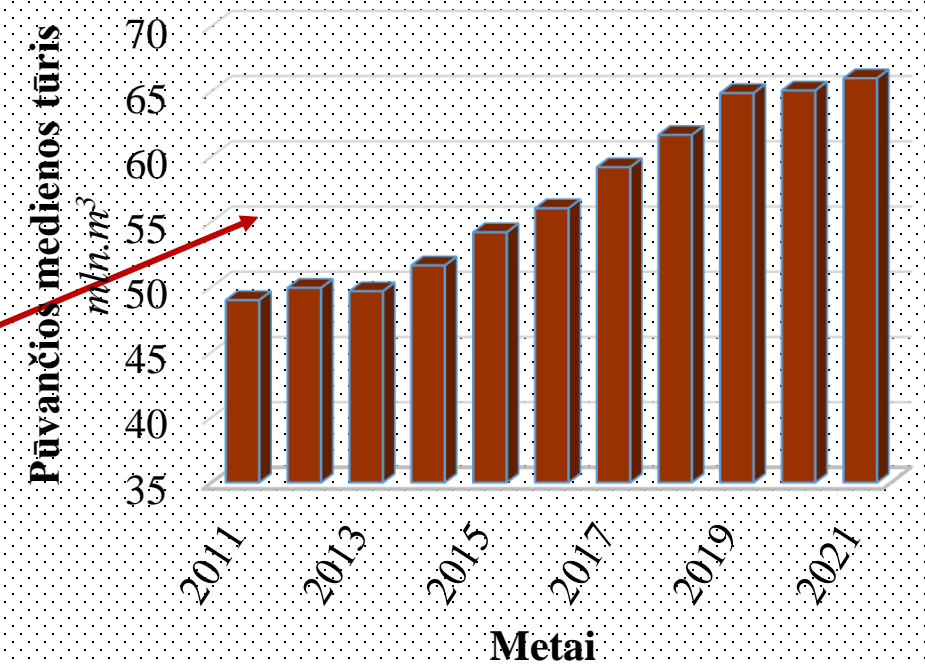
Kaupiamas
ateičiai tūris
6,3 mln. m³/m.

Medynų tūrio prieaugis
25,7 mln. m³/m.

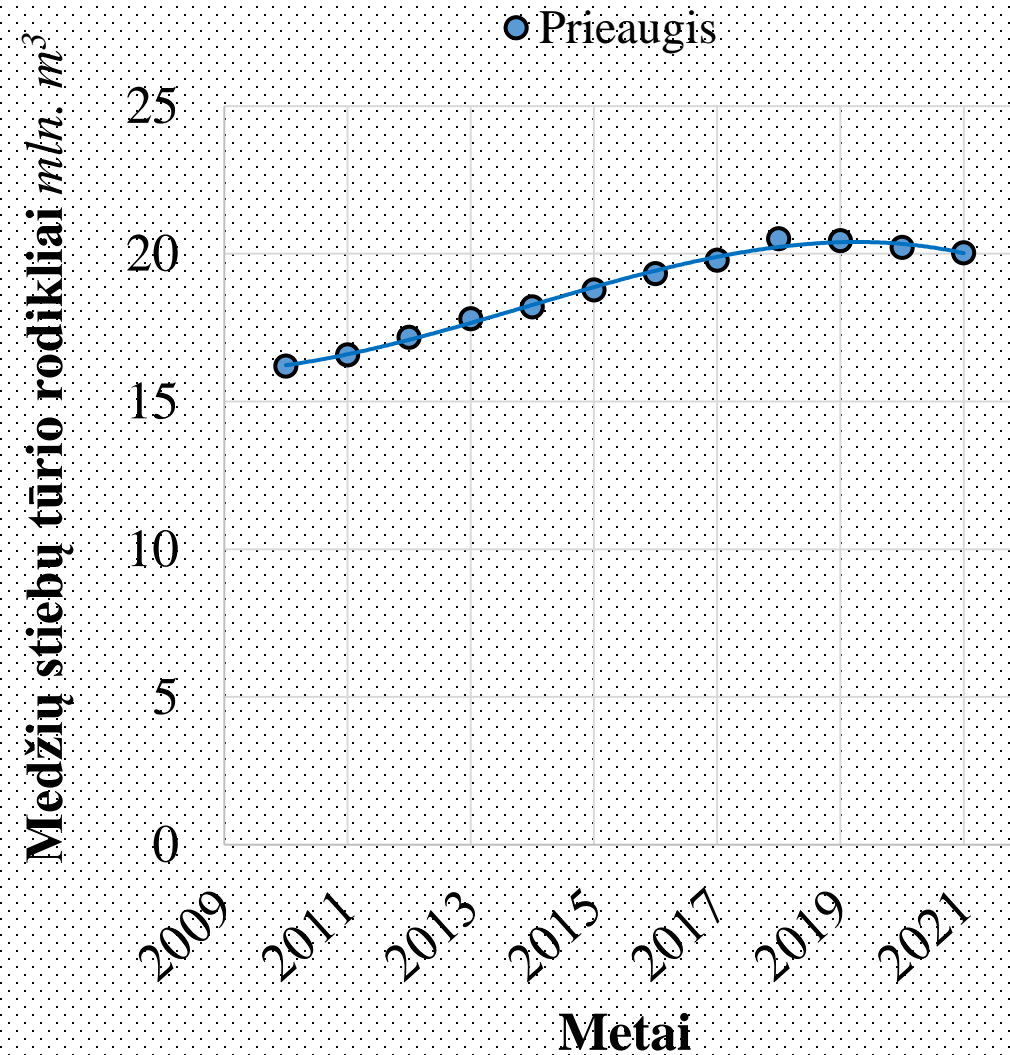
Iškirstas tūris
11,0 mln. m³/m.

Nykstantis tūris
7,4 mln. m³/m.

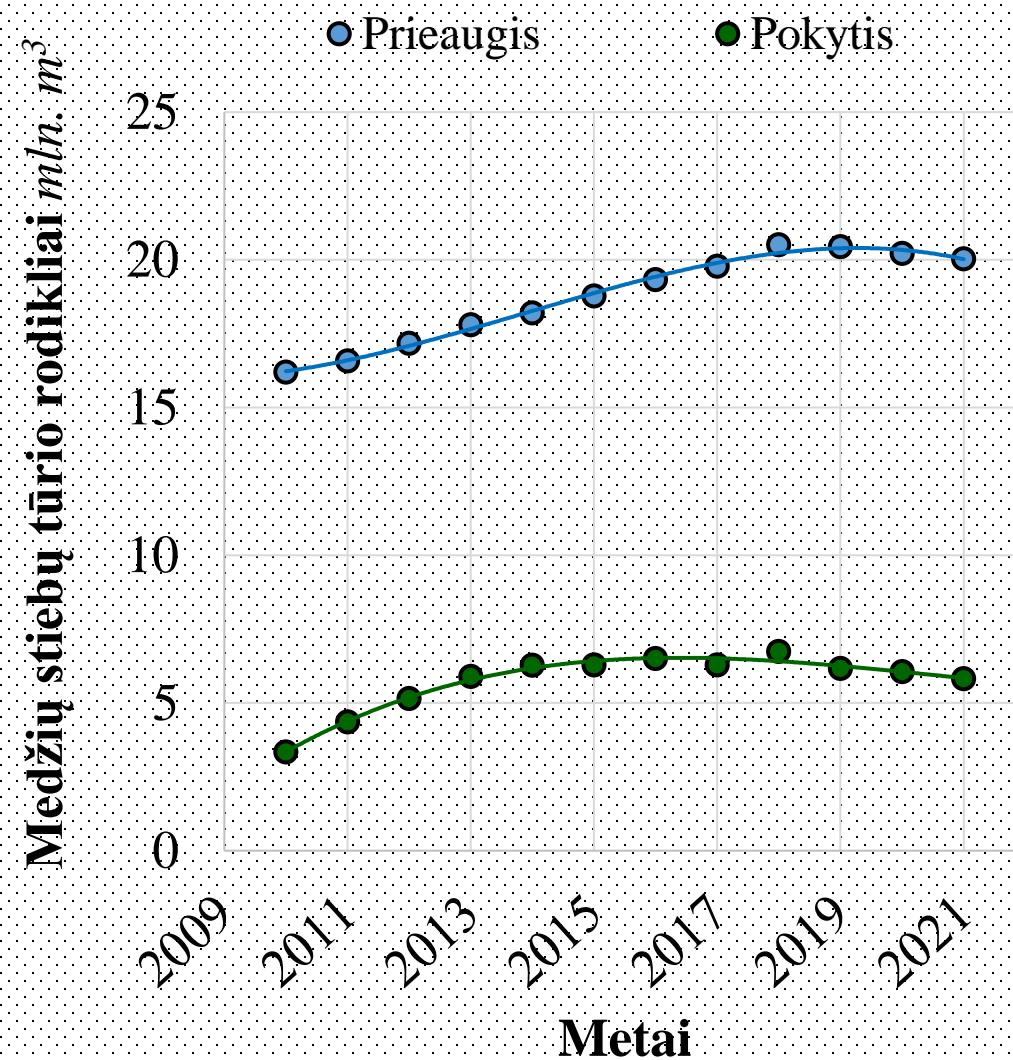
Pūvančios fitomasės tūrio kaita Lietuvos
miškuose

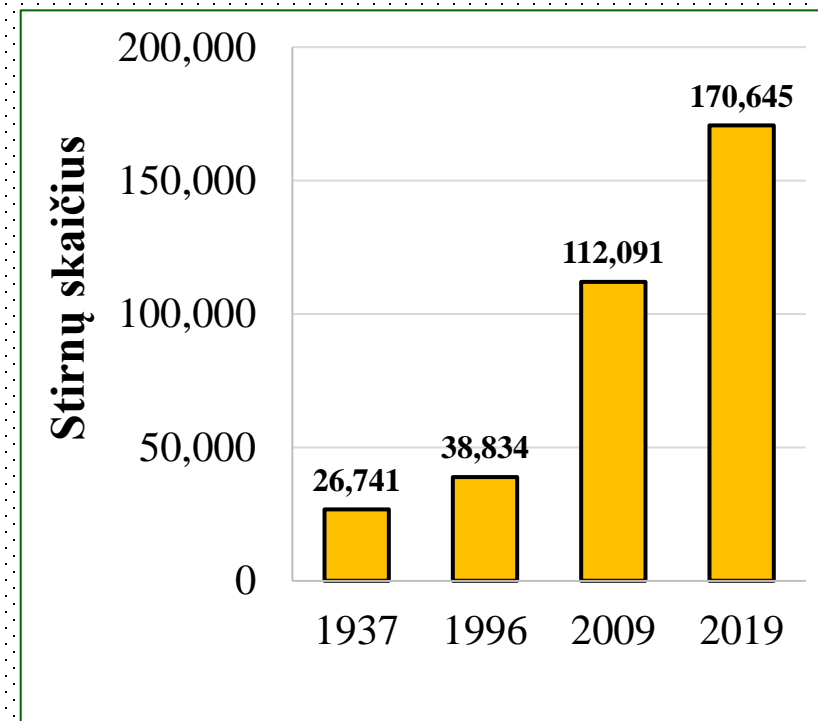
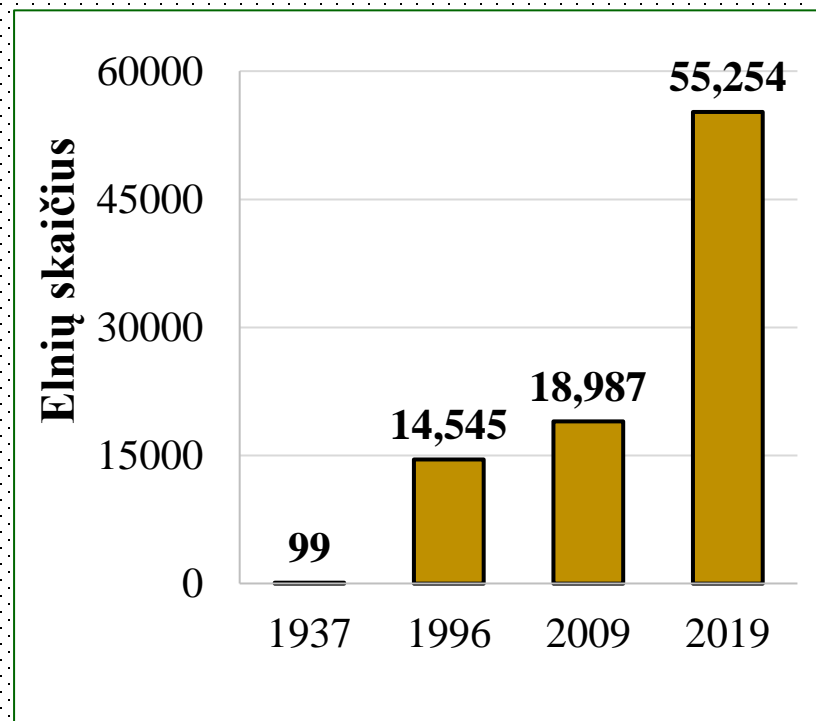
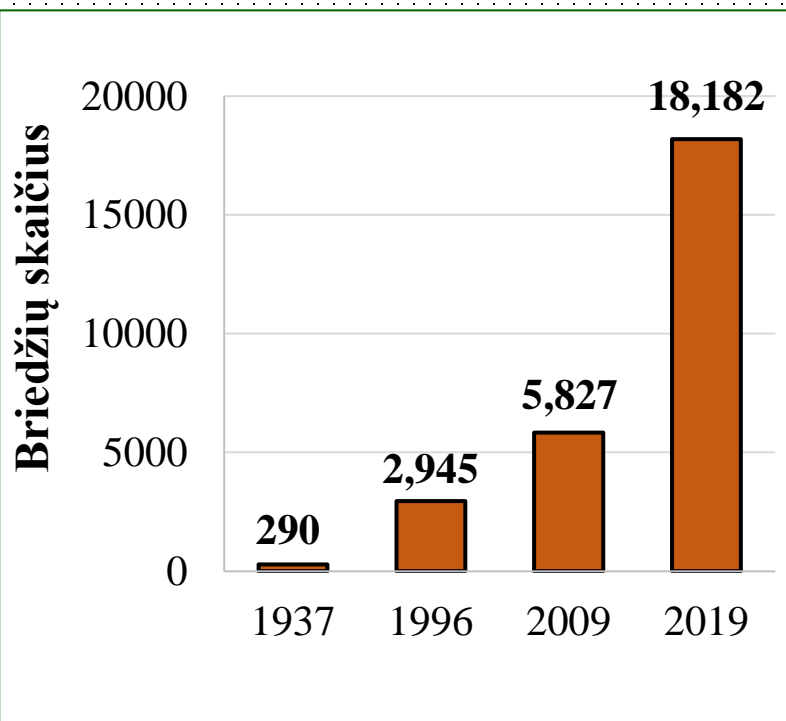
Lietuvos miškų išteklių tūrio prieaugio ir jo naudojimo balansas (3)

Lietuvos miškų išteklių tūrio prieaugio ir jo naudojimo balansas (4)

Kanopinių žvėrių skaičius Lietuvos miškuose

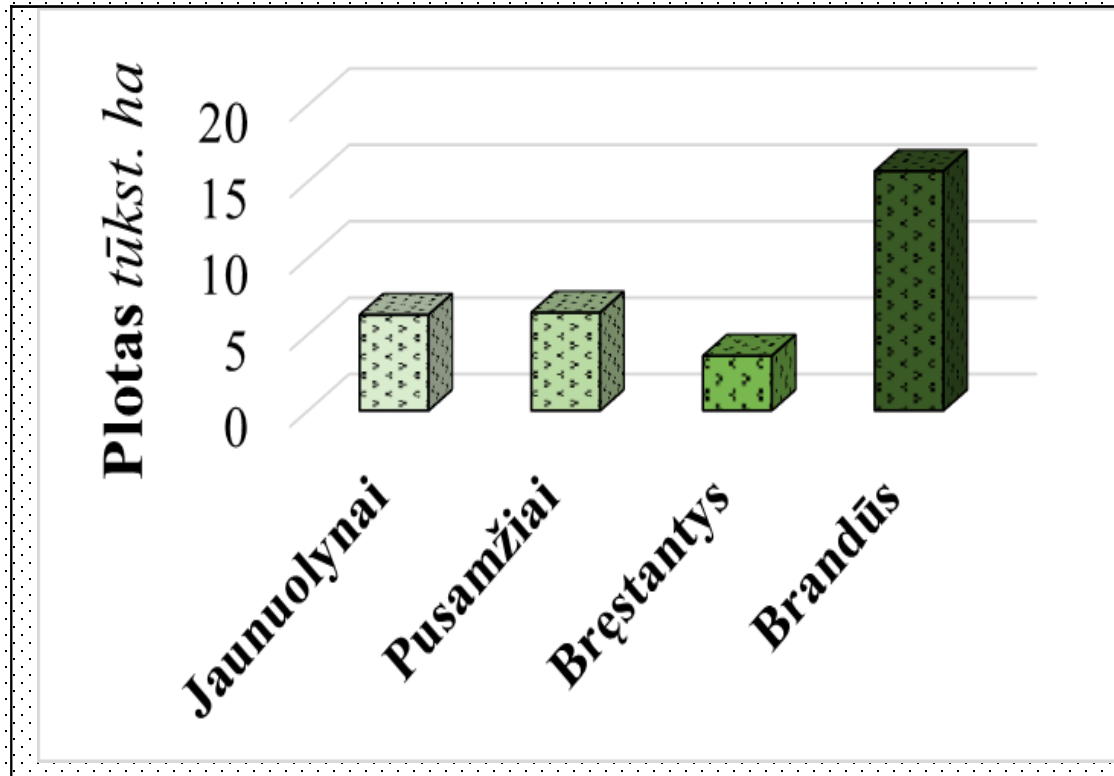
Medynų plotų pasiskirstymas pagal vyraujančias medžių rūšis ir miškų nuosavybės formas (1)

Medynai	Valstybiniai miškai		Privatūs ir rezervuoti nuosavybės teisei atkurti miškai		Visi miškai	
	tūkst. ha	%	tūkst. ha	%	tūkst. ha	%
Pušynai	388,6	37,5	321,7	31,4	710,3	34
Eglynai	285,4	27,5	149,4	14,6	434,8	21
Beržynai	190,4	18,4	262	25,6	452,4	22
Ažuolynai	24,8	2,4	23,3	2,3	48,1	2,3
Uosynai	3,2	0,3	9,4	0,9	12,6	0,6
Juodalksnynai	88,1	8,5	74,6	7,3	162,7	7,9
Drebulynai	31,9	3,1	63,6	6,2	95,5	4,6
Baltalksnynai	14,9	1,4	106,6	10,4	121,5	5,9

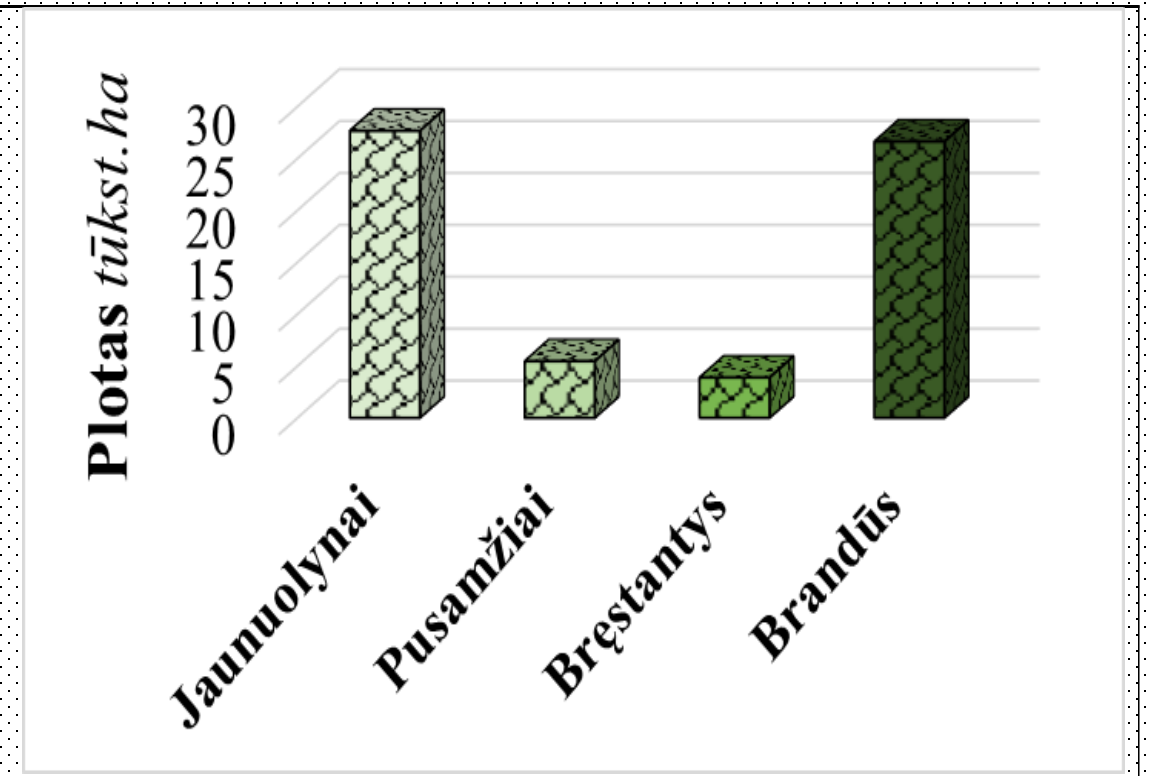
Medynų plotų pasiskirstymas pagal vyraujančias medžių rūšis ir miškų nuosavybės formas (2)

Medynai	Valstybiniai miškai		Privatūs ir rezervuoti nuosavybės teisei atkurti miškai		Visi miškai	
	<i>tūkst. ha</i>	<i>%</i>	<i>tūkst. ha</i>	<i>%</i>	<i>tūkst. ha</i>	<i>%</i>
Maumedynai	0,5	0,05	0,4	0,04	0,9	0
Klevynai	1,2	0,12	2,7	0,26	3,9	0,2
Skroblynai	1,4	0,13	1,8	0,18	3,2	0,2
Guobynai	0,1	0,01	0,5	0,05	0,6	0
Liepynai	4,5	0,43	5	0,49	9,5	0,5
Gluosnynai	0,5	0,05	1,8	0,18	2,3	0,1
Blindynai	0,2	0,02	1,1	0,11	1,3	0,1

Valstybinių ir privačių miškų drebulynų ploto struktūra pagal medynų brandumo grupes

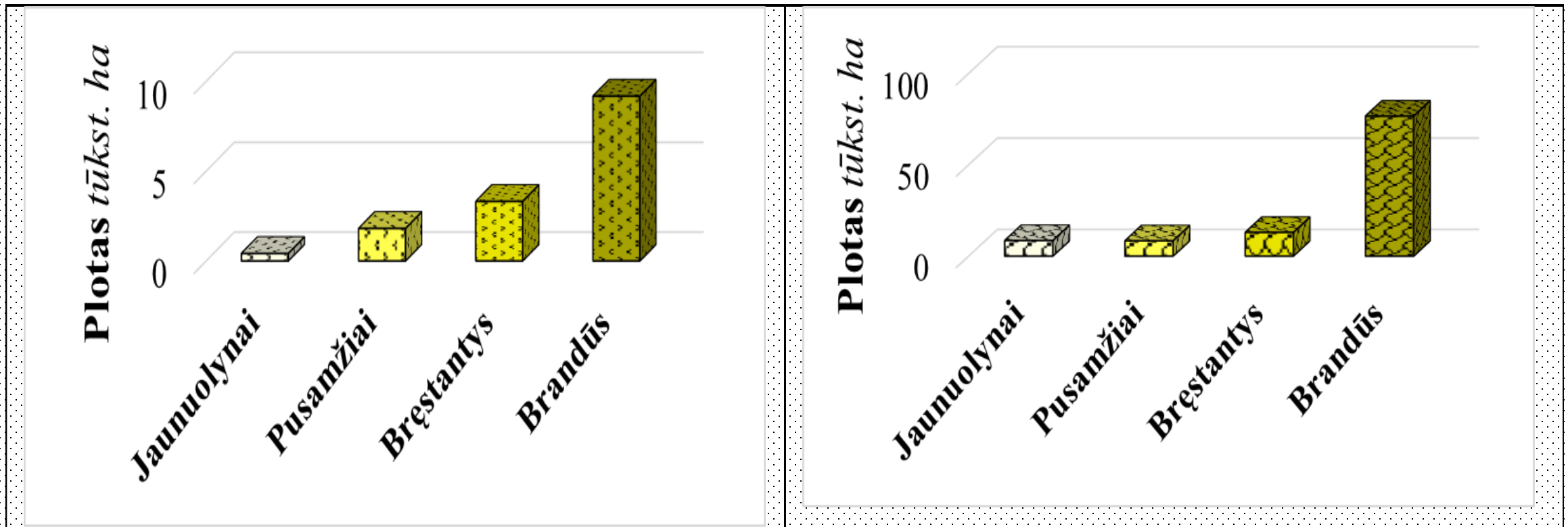

Valstybiniai miškai

Privatūs ir rezervuoti nuosavybės teisei atkurti miškai miškai

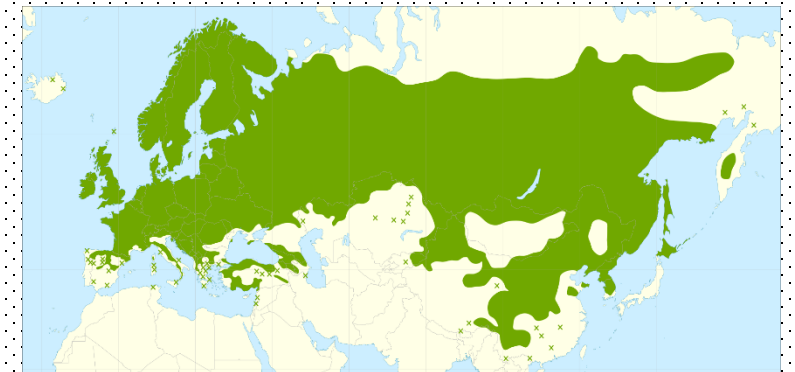
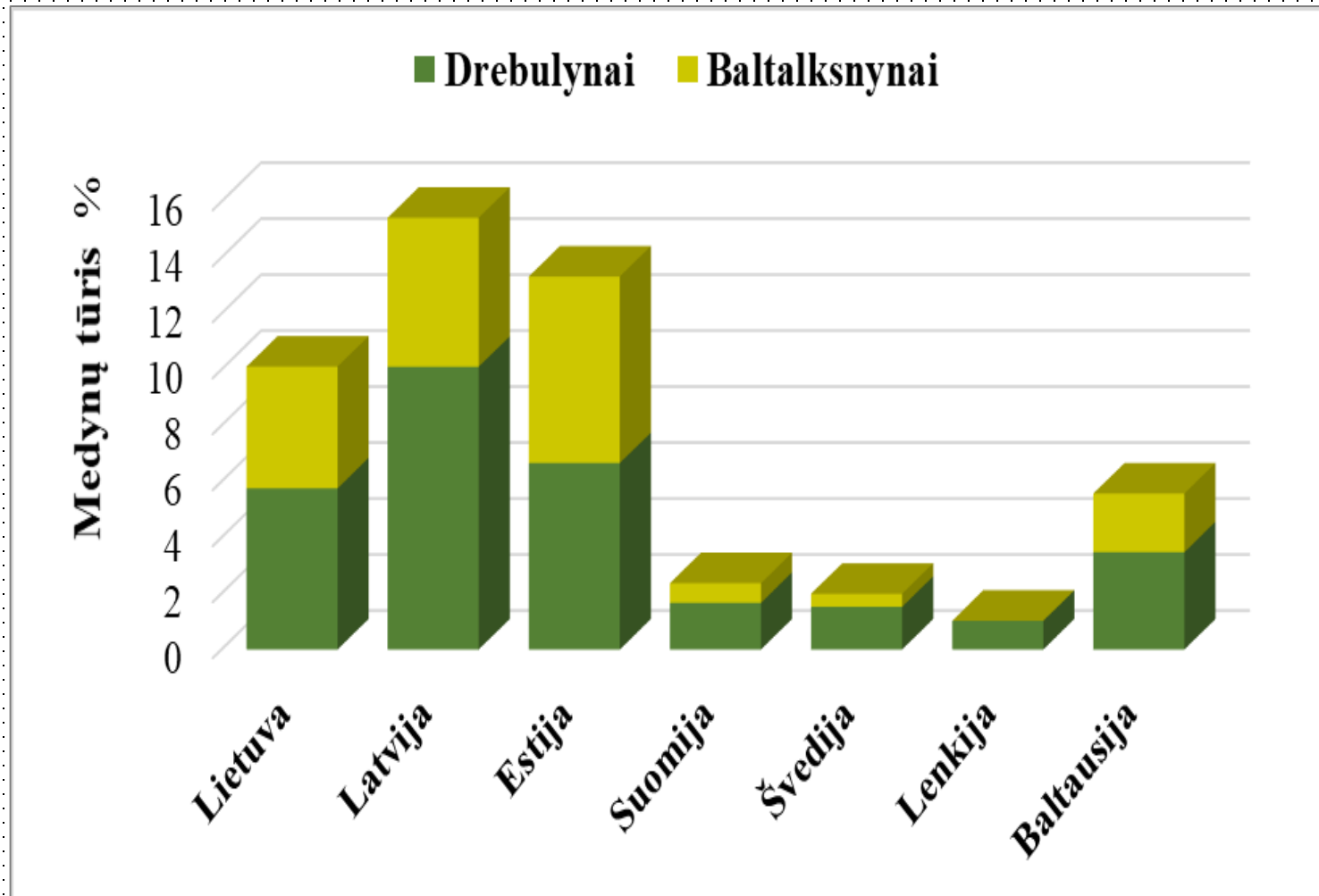
Valstybinių ir privačių miškų baltaksnynų ploto struktūra pagal medynų brandumo grupes

Valstybiniai miškai

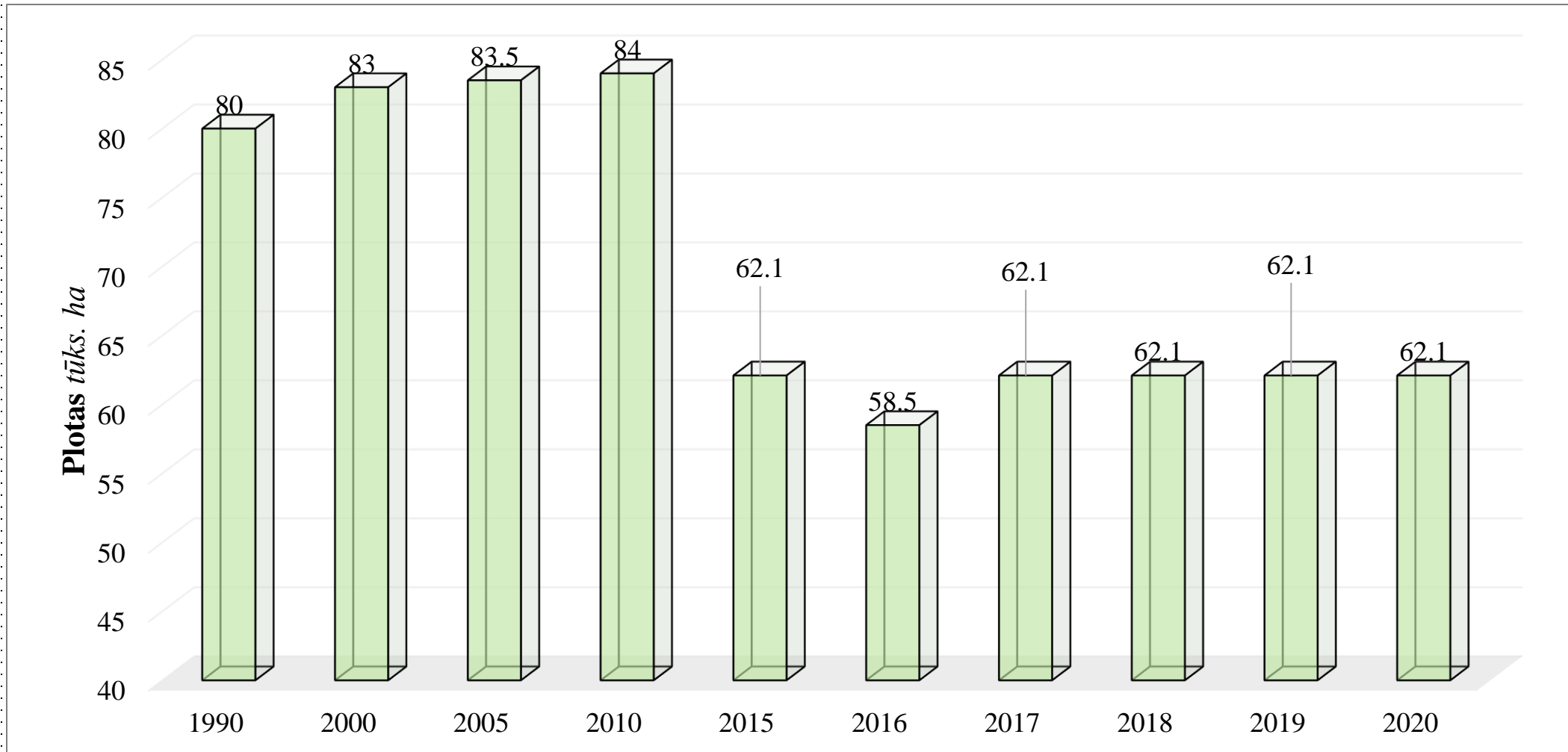
Privatūs ir rezervuoti nuosavybės teise atkurti miškai

Drebulynų ir baltalksnynų tūris Lietuvos ir kaimyninių šalių miškuose

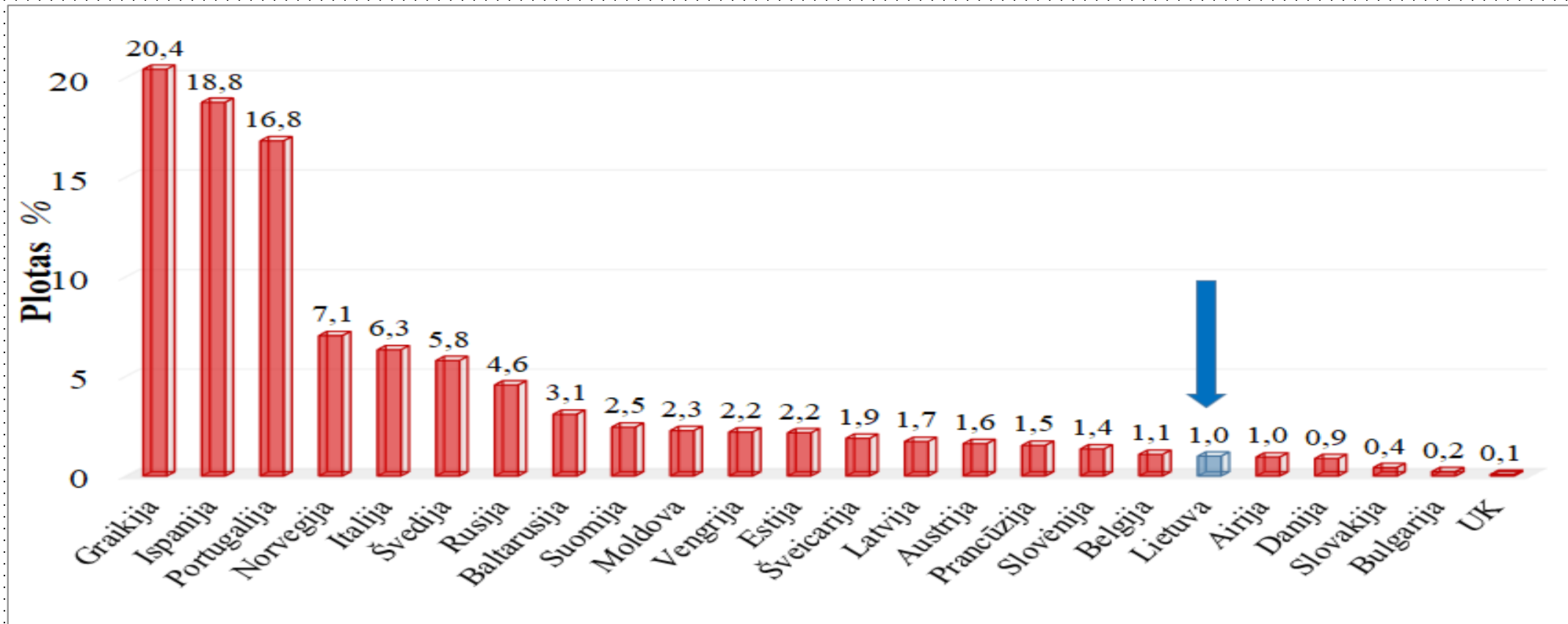

Apie miško kūrą

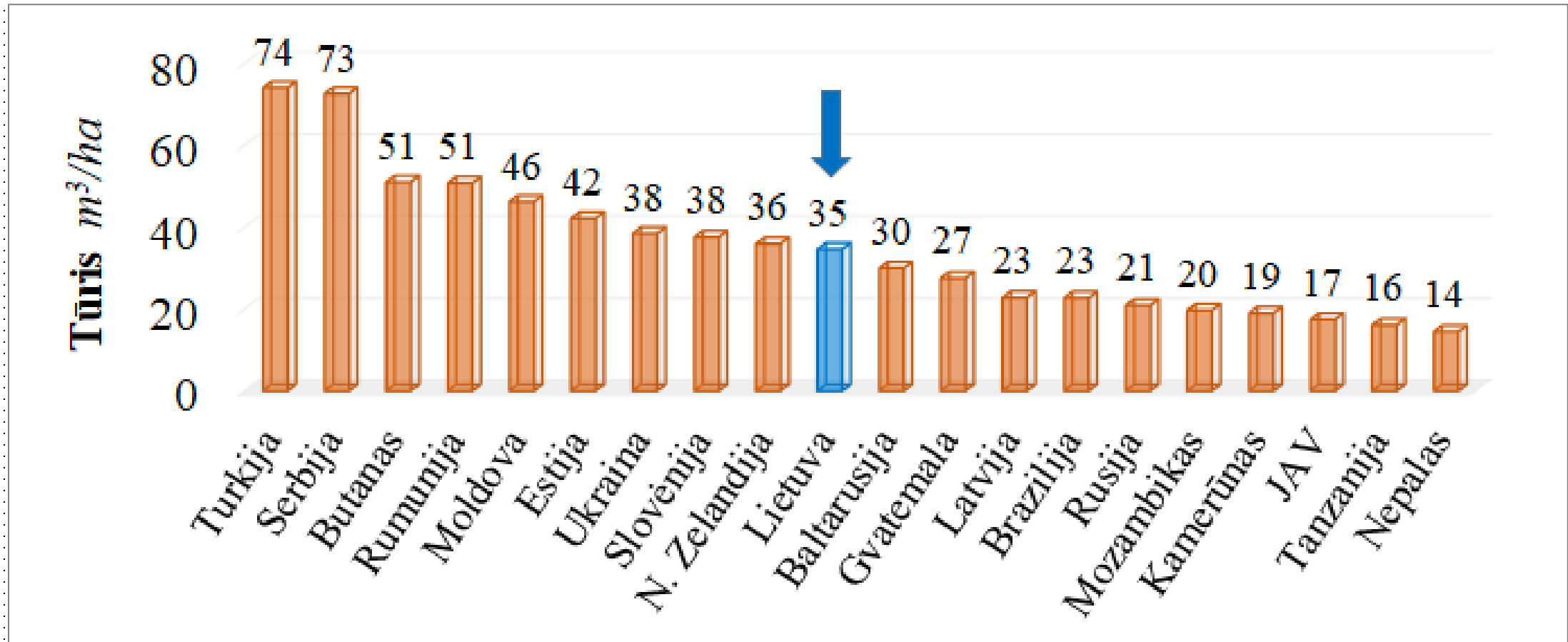
Sumedėjusių augalų sąžalynų, augančių ne miško žemėse, ploto kaita Lietuvoje

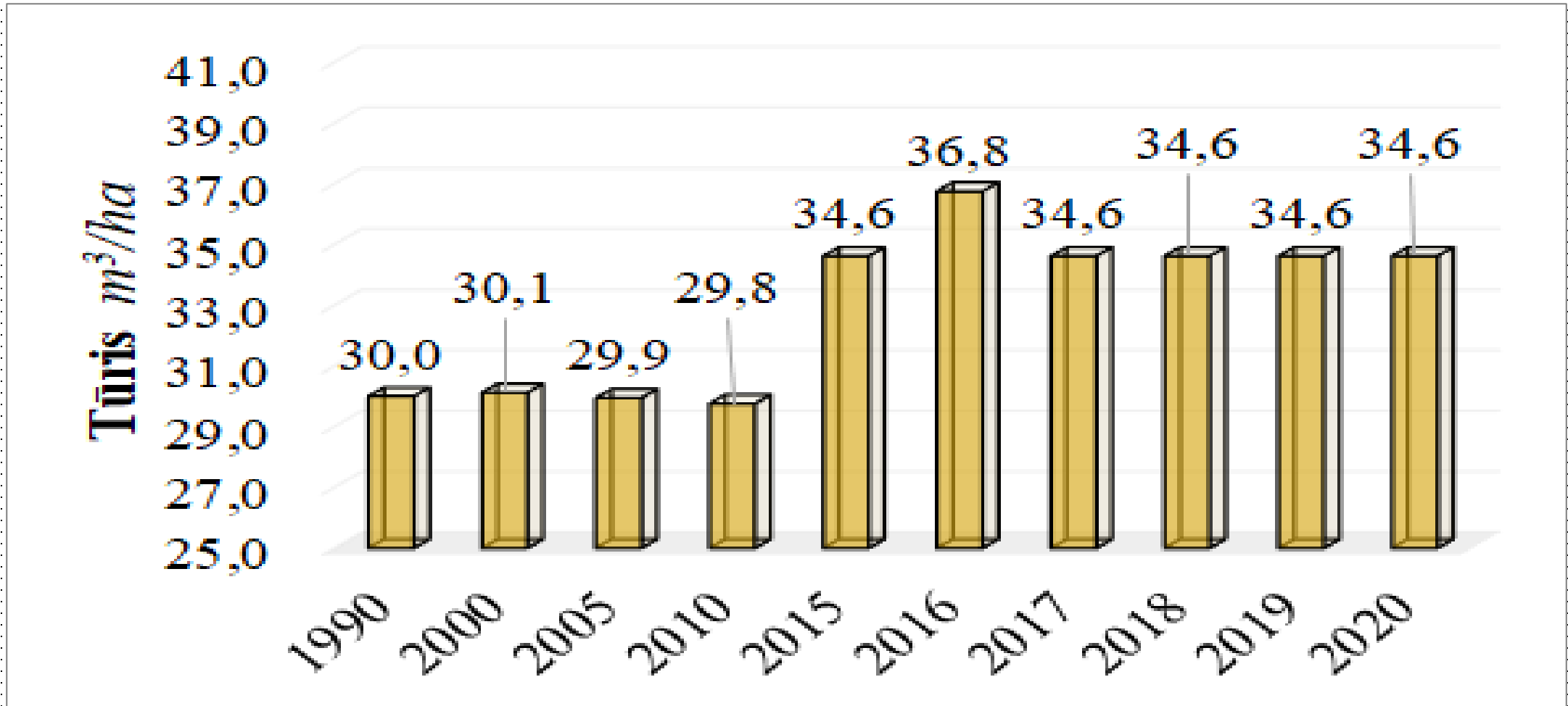
Sumedėjusių augalų sąžalynų, augančių ne miško žemėse, plotas kai kuriose Europos šalyse

Valstybės, kuriose didžiausias sumedėjusiųjų augalų sąžalynų, našumas

Sumedėjusių augalų sąžalynų, našumo kaita Lietuvoje

Apibendrinimas

- ❑ Be žalos miškams kasmet miško kuro ruošos apimtis galima padidinti 1-1,5 mln. m³. Tokiu atveju miškai nenukentėtų – medienos išteklių ir toliau sparčiai didėtų (po 5,5-6 mln. m³/m.), o pūvančios fitomasės kiekis sumažėtų maždaug 12-13 %.
- ❑ Toks miško kuro kiekis pagal energetinę vertę atitinka 200-250 tūkst. tonų naftos
- ❑ Naudojant menkaverčius medynus, jų vietoje būtų galima auginti kokybiškesnį mišką – medynus, kurie būtų geresni ne tik ekonomine, bet ir ekologine prasme.

Ačiū už dėmesį !

Dr. Albinas Tebera

a.tebera@yahoo.com

Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija

Liepų g. 1, Girionys,

Kauno raj.

Tel. +370 37 383 082, +370 687 34 369

Fax. +370 37 383 140

<http://www.kmaik.lt>